

**СОВЕТ ВЫСОКОГОРСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН**

Кооперативная ул., 5, пос. ж/д станции
Высокая Гора, Высокогорский район,
Республика Татарстан, 422700

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БИЕКТАУ МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОН СОВЕТЫ**

Кооперативная ур, 5. Биектау т/ю
станциясе поселогы, Биектау районы,
Татарстан Республикасы, 422700

Тел.: +7 (84365) 2-30-61, e-mail: biektau@tatar.ru, www.vysokaya-gora.tatarstan.ru

РЕШЕНИЕ
16 март 2026 ел

КАРАР
№ 55

**Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы территориясендә
стационар булмаган сәүдә объектларын урнаштыру тәртибе турындагы
нигезләмәне раслау хакында**

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрдәге 131-ФЗ Федераль закон, Россия Федерациясе Жир кодексының 39.33, 39.36 статьялары, «Россия Федерациясендә сәүдә эшчәнлеген дәүләт жайга салуы нигезләре турында» 2009 елның 28 декабрдәге 381-ФЗ Федераль закон, Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Муниципаль милектәге жирләрдә һәм жир кишәрлекләрендә, шулай ук дәүләт милке чикләнмәгән жирләрдә яки жир кишәрлекләрендә стационар булмаган сәүдә объектларын урнаштыру тәртибен раслау турында» 2016 елның 13 августындагы 553 номерлы карары нигезендә, Биектау муниципаль районы Советы

КАРАР ИТТЕ:

1. Биектау муниципаль районы территориясендә стационар булмаган сәүдә объектларын урнаштыру тәртибе турындагы нигезләмәне әлегә карарга 1 нче кушымта нигезендә расларга.

2. Стационар булмаган сәүдә объектларын урнаштыруга хокукларны сату буенча ачык аукцион оештыру һәм уздыру, стационар булмаган сәүдә объектларын урнаштыруга шартнамәләр төзү, Биектау муниципаль районы территориясендә шартнамәләр шартнамәләре үтәлешен контрольдә тотуны

гамәлгә ашыру буенча вәкаләтле орган итеп «Биектау муниципаль районы Башкарма комитеты» МКУн билгеләргә.

3. Советның әлеге карарын Биектау муниципаль районының Интернет челтәрендәгә рәсми сайтында [http://vysokya - gora/tatarstan/ru](http://vysokya-gora.tatarstan.ru) веб-адрес буенча һәм Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматы сайтында: <http://pravo.tatarstan.ru> халыкка житкерергә.

4. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны Биектау муниципаль районы Советының законлылык, хокук тәртибе, жирле үзидарә һәм жәмәгатьчелек белән элементә комиссиясенә йөкләргә.

Совет рәисе,

муниципаль районы Башлыгы

Р.Ф.Хисамутдинов

Биектау муниципаль
районы Советының
2026 елның 16 март
55нче номерлы карарына
1 нче кушымта

**БИЕКТАУ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ ТЕРРИТОРИЯСЕНДӘ
СТАЦИОНАР БУЛМАГАН СӘҮДӘ ОБЪЕКТЛАРЫН УРНАШТЫРУ
ТӘРТИБЕ ТУРЫНДА
НИГЕЗЛӘМӘ**

I. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Биектау муниципаль районы территориясендә стационар булмаган сәүдә объектларын урнаштыру тәртибе турындагы нигезләмә (алга таба – НТО урнаштыру тәртибе турындагы нигезләмә) «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациясе Жир кодексының 39.33, 39.36 статьялары, «Россия Федерациясе Жир кодексын гамәлгә кертү турында», «Россия Федерациясендә сәүдә эшчәнлеген дөүлэт жайга салуы нигезләре турында» 2009 елның 28 декабрдәге 381-ФЗ номерлы Федераль закон, Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Муниципаль милектәге жирләрдә яки жир кишәрлекләрендә, шулай ук дөүлэт милке чикләнмәгән жирләрдә яки жир кишәрлекләрендә стационар булмаган сәүдә объектларын урнаштыру тәртибен раслау турында» 2016 елның 13 августындагы 553 номерлы карары нигезендә стационар булмаган сәүдә урыннарын урнаштыруны тәртипкә салу, Биектау муниципаль районы халкына сәүдә һәм социаль-көнкүреш хезмәте күрсәтүнең сыйфатын һәм аны оештыруны яхшырту өчен шартлар тудыру максатларында эшләнде.

1.2. НТО урнаштыру тәртибе турындагы нигезләмә Биектау муниципаль районы территориясендә стационар булмаган сәүдә объектларын урнаштыру тәртибен һәм нигезләрен билгели.

1.3. Биектау муниципаль районы территориясендә стационар булмаган сәүдә объектлары (алга таба – НТО) күчемсез милек булып тормый, техник инвентаризация бюросында техник исәпкә алынырга тиеш түгел, аларга хокуклар күчемсез милеккә һәм аның белән алыш-бирешләргә хокукларның Бердәм дәүләт реестрында теркәлергә тиеш түгел.

1.4. НТО урнаштыру тәртибе турындагы нигезләмәдә каралган таләпләр Биектау муниципаль районы муниципаль жирләрендә урнашкан стационар булмаган сәүдә объектларына кагыла.

1.5. НТО урнаштыру тәртибе турындагы нигезләмәдә каралган таләпләр биналарда, төзелмәләрдә, корымаларда урнаштырыла торган, шулай ук вакытлыча характерга ия булган бәйрәм, ижтимагый-сәяси, мәдәни-массакуләм һәм спорт-массакуләм чараларын уздырганда, ярминкәләр, күргәзмә-ярминкәләр үткәргәндә НТО урнаштыруга бәйле мөнәсәбәтләргә кагылмый.

1.6. НТО урнаштыру халыкның кулланучылар базарының стационар булмаган предприятиеләре һәм ял зоналарында һәм башка урыннарда хезмәт күрсәтүләр белән тәмин ителешен исәпкә алып, халыкка максималь уңайлыklar тудыру максатларында гамәлгә ашырыла.

II. Төп төшенчәләр һәм аларның билгеләмәләре

НТО урнаштыру тәртибе турындагы Нигезләмәдә түбәндәге төп төшенчәләр кулланыла:

- Ваклап сату сәүдәсе - эшқуарлык эшчәнлеген гамәлгә ашыруга бәйле булмаган шәхси, гаилә, йорт һәм башка максатларда куллану өчен товарлар сатып алу һәм сату белән бәйле сәүдә эшчәнлегә төре;

- Хужалык итүче субъект - эшқуарлык эшчәнлеген гамәлгә ашыручы һәм билгеләнгән тәртиптә теркәлгән юридик зат, индивидуаль эшқуар яисә индивидуаль эшқуар булмаган һәм "Һөнәри керемгә салым" махсус салым режимын кулланган физик зат;

- Стационар булмаган сәүдә объекты - инженерлык-техник тәминаты челтәрләренә тоташтырылу (технологик тоташтырылуга) булу яки булмауга

бәйсез рәвештә, жир кишәрлеге белән ныклап беркетелмәгән вакытлыча корылмадан яисә вакытлыча конструкциядән торган сәүдә объекты, шул исәптән күчмә корылма;

- Стационар булмаган сәүдә объектларын урнаштыру схемасы - Биектау муниципаль районы Башкарма комитеты (алга таба - Башкарма комитет) тарафыннан эшләнгән һәм расланган, адреслы ориентир, НТО реестр номеры, НТО профиле, НТО урнашу урынының чик майданы турындагы мәгълүматны үз эченә алган тексттан (таблица рәвешендә) торган хокукый акт (алга таба – НТО урнаштыру схемасы);

- Павильон - сәүдә залы булган һәм сатучыларның бер яки берничә эш урынына исәпләнгән аерым торучы төзелмә (төзелмә өлеше) яки ябык пространство корылмадан (корылма өлешеннән) торган НТО. Павильон товар запасын саклау өчен бүлмәләргә ия булырга мөмкин;

- Киоск - ябык пространство булган сәүдә залыннан башка корылмадан гыйбарәт НТО, аның эчендә сатучының бер эш урыны булдырылган һәм товар запасын саклау гамәлгә ашырыла;

- Сәүдә-тукталыш комплексы (павильон) - ваклап сатуны оештыру һәм жәмәгать транспортын көтү өчен уңайлы зона булдыру өчен билгеләнгән аерым төзелмәдән (төзелмәнәң бер өлешеннән) яисә корылмадан (корылманың бер өлешеннән) гыйбарәт булган НТО;

- Сәүдә автоматы - сатучы катнашыннан башка товарлар сату (хезмәтләр күрсәтү) өчен билгеләнгән техник корылма яки конструкция;

- Мобиль сәүдә объекты - товарларны әзерләү, урнаштыру, демонстрацияләү, сатып алучыларга хезмәт күрсәтү һәм товарлар сатканда сатып алучылар белән акчалата исәп-хисап ясау өчен махсус жиһазландырылган транспорт чарасы булып торган сәүдә объекты. Әлеге объектка механик транспорт чаралары (автомобильләр, автоприцеплар) белән бергә хәрәкәт итү өчен билгеләнгән механик транспорт чаралары һәм транспорт чаралары керә;

III. Биектау муниципаль районы территориясендә НТО урнаштыруга һәм аларның тышкы кыяфәтенә таләпләр

3.1. НТО урнаштыру Биектау муниципаль районы территориясендә НТО урнаштыру схемасы белән билгеләнгән урыннарда гамәлгә ашырыла.

3.2. НТО урнаштырганда жәяүлеләргә комачаулык тудырмый торган уңайлы автотранспорт керү урыны булырга тиеш. Товарны һәм жайланмаларны бушатуны автомобильләрне тротуарга кертмичә башкарырга кирәк.

3.3. НТОдан читтә суыткыч жиһазларын, өстәлләр, зонтикларны һәм башка шундый объектларны урнаштыру рөхсәт ителми.

3.4. НТО янындагы территорияне чистарту гамәлдәге Төзекләндерү кагыйдәләре һәм халыкның санитар-эпидемиологик иминлегенә өлкәсендәге таләпләр нигезендә башкарылырга тиеш.

3.5. НТОга карата таләпләр (тышкы кыяфәте, күләме, майданы, конструктив схемасы һәм башка таләпләр) жирле үзидарә органының тиешле норматив хокукый акты белән расланган яки Биектау муниципаль районы Башкарма комитетының төзелеш, архитектура һәм ТКХ бүлегенә белән килештерелгән типлаштырылган проектлар, НТО проектлары белән билгеләнә.

3.6. НТО биеклегенә 4 (дүрт) метрдан артмаска тиеш.

3.7. Сәүдә объектлары белән тукталыш комплексларын (павильоннарны) урнаштыру тәртибе:

а) сәүдә-тукталыш комплекслары (павильоннар) жәмәгать транспорты тукталышлары урыннарында Биектау муниципаль районы территориясендә НТО урнаштыру схемасы һәм НТО урнаштыру тәртибе турындагы нигезләмә нигезендә урнаштырыла;

б) сәүдә-тукталыш комплексының (павильонның) тышкы күренешенә жирле үзидарә органының тиешле норматив хокукый акты белән расланган яисә Биектау муниципаль районы Башкарма комитетының төзелеш, архитектура һәм ТКХ бүлегенә белән килештерелгән типовой проектлар, НТО проектлары белән билгеләнә.

в) НТО урнаштыру жәяүлеләренң ирекле хәрәкәтен һәм кулланучыларның

сәүдә объектларына керүен тәэмин итә, шул исәптән инвалидлар һәм халыкның башка аз хәрәкәтләнүче төркемнәре өчен тереклек эшчәнлегенә каршылыксыз мөхитен, гадәттән тыш хәлләрдә махсус транспортның тоткарлыксыз килүен тәэмин итә.

3.8. НТО оешманың оештыру-хокукый рәвешенә бәйсез рәвештә оешманың фирма исеме, шәхси эшмәкәре, урнашу урыны (адресы), эш режимы, объектның НТО урнаштыру схемасы нигезендә реестр номеры күрсәтелгән режим таблицасы булырга тиеш. Режим таблицасындагы мәгълүмат Татарстан Республикасының ике дәүләт телендә урнаштырыла.

3.9. Хосусый милектәге жир кишәрлекләрендә НТО урнаштыру законнар, авыл жирлекләре территорияләрен төзекләндерү кагыйдәләре белән регламентлана.

НТО урнаштыру жир кишәрлегеннән рөхсәт ителгән файдалану категориясенә һәм төренә туры килергә тиеш.

IV. НТО урнаштыру һәм эксплуатацияләү тәртибе

4.1. НТО урнаштыру хокукы НТО урнаштыру хокукын сату буенча электрон аукционнар үткөрү нәтижәләре буенча Биектау муниципаль районы Башкарма комитетының "Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы территориясендә стационар булмаган сәүдә объектларын урнаштыруга шартнамәләр төзү хокукына аукцион үткөрү тәртибе турында" карары нигезендә алына.

4.2. Сатулар уздырмыйча гына НТО урнаштыру хокукы түбәндәге очракларда бирелә:

4.2.1. НТОны урнаштыруга элек төзелгән шартнамә буенча үз йөкләмәләрен тиешенчә үтәгән хужалык субъекты тарафыннан НТОны урнаштыру схемасында каралган шул ук урында элек урнаштырылган НТОны яңа срокка урнаштыру.

НТО урнаштыруның элек төзелгән шартнамәсе буенча йөкләмәләрен тиешсез үтәлеше булып, шартнамә гамәлдә булган чорда аренда түләве (шул исәптән пеня) буенча булган бурыч, шулай ук НТО урнаштыру шартнамәсен

төзүгә гариза биргән вакытка жир кишәрлегеннән фактта файдаланган өчен түләү буенча булган бурыч тора;

4.3. Биектау муниципаль районы территориясендә хужалык итүче субъект тарафыннан НТО урнаштыру (монтажлау) өчен вәкаләтле орган белән НТО урнаштыруга төзелгән шартнамә нигез булып тора.

4.4. НТОның хужалык итүче субъекты тарафыннан эксплуатацияләнә башлау өчен нигез булып урнашкан НТОның шартнамәдә күрсәтелгән таләпләргә, типовой проектка йә Биектау муниципаль районы Башкарма комитетының төзелеш, архитектура һәм ТКХ бүлеге белән килештерелгән НТОның индивидуаль проектына туры килүе турында кабул итү комиссиясе акты (алга таба - кабул итү комиссиясе акты) тора.

4.5. Шартнамәдә күрсәтелгән таләпләр нигезендә һәм Биектау муниципаль районы Башкарма комитетының төзелеш, архитектура һәм ТКХ бүлеге белән типлаштырылган яисә килештерелгән проект белән урнаштырылган НТО кабул итү комиссиясенә НТО урнаштыруга шартнамә төзелгән көннән алып 30 (утыз) календарь көннән дә соңга калмыйча карау өчен тапшырылырга тиеш.

4.6. НТОны карау нәтижәләре буенча карау көненнән алып биш эш көне эчендә кабул итү комиссиясе акты төзелә һәм раслана.

4.7. Кабул итү комиссиясе НТО урнаштыруга шартнамә шартларын бозулар ачыклаган очракта, хужалык итүче субъект 30 (утыз) календарь көн эчендә бозуларны бетерергә тиеш. Әгәр срок тәмамлангач хокук бозу бетерелмәгән булса, шартнамә өзелергә тиеш.

4.8. Әгәр НТО кабул итү комиссиясенә расланган актыннан башка файдаланылса, шартнамә вәкаләтле орган тарафыннан берьяклы тәртиптә өзелергә, НТО демонтажланырга тиеш.

4.9. НТО эшчәнлеге әлеге өлкәдәге гамәлдәге законнар, шул исәптән "Татарстан Республикасы территориясендә алкоголь продукциясен ваклап сату вакытына, шартларына һәм урыннарына өстәмә чикләүләр һәм Татарстан Республикасының кайбер закон актларының үз көчләрен югалтуын тану турында" 2015 елның 06 мартындагы 10-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы белән регламентлаштырыла.

4.10. НТО урнаштырган өчен түлөү алына, аның күлөме түбөндөгөчө билгеләнә:

4.10.1. сатулар нәтижэләре буенча төзелә торган НТО урнаштыруга шартнамә буенча түлөү күлөме аның йомгаклары белән билгеләнә;

4.10.2. НТО урнаштыруга торглар үткәрмичә төзелә торган шартнамә буенча түлөү күлөме НТО урнаштыру хокукының башлангыч (минималь) бәясен билгеләү методикасы нигезендә билгеләнә. Күрсәтелгән түлөүнең күлөме әлегә пунктта каралган тәртиптә билгеләнгән базар бәясеннән артмаска тиеш.

4.10.3. НТО урнаштырган өчен түлөү күлөме Вәкаләтле орган инициативасы белән шартнамә төзелгәннән соң бер елдан да иртәрәк булмаган вакыт эчендә арттырылырга мөмкин, әмма елга бер тапкырдан да ешрак булмаган һәм федераль бюджет турында Россия Федерациясе Законы белән билгеләнгән инфляция дәрәжәсе күләменнән дә артыграк булмаган күләмдә;

4.10.4. түлөү тәртибе НТО урнаштыруга шартнамә шартлары белән билгеләнә.

V. НТО урнаштыруга шартнамәнең гамәлдә булуын вакытыннан алда туктату тәртибе

5.1. Вәкаләтле орган инициативасы буенча НТО урнаштыруга шартнамә берьяклы тәртиптә түбөндөгә очрактарда өзелә:

5.1.2. шартнамәдә билгеләнгән срокларда хужалык субъекты тарафыннан НТО урнаштыру өчен түлөү кертмәү, әгәр түлөү срогы 90 (туксан) календарь көннән узып китсә;

5.1.3. НТО урнаштыру схемасы нигезендә әлегә НТО урнаштыру урыны өчен каралмаган товарлар төркемнәрен сату, хезмәтләр күрсәтүнең икедән артык факты булу, бу кабул итү комиссиясенә һәм / яисә сәүдә эшчәнлегә өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыручы Вәкаләтле органның тиешле актлары белән расланган;

5.1.4. кабул итү комиссиясе каравы өчен билгеләнгән срок дәвамында НТОның күрсәтелмәве;

5.1.5. НТОны кабул итү комиссиясе актыннан башка эксплуатацияләү;

5.1.6. НТОның типовой яисә килештерелгән проектка туры килмәвен ачыклау (НТОның тышкы кыяфәтен, үлчәмнәрен, майданын эксплуатацияләү барышында үзгәртү, янкормалар төзү, өстәмә антресольләр һәм катлар төзү), бу кабул итү комиссиясе тикшерүләренең тиешле актлары белән расланды;

5.1.7 НТО урнашкан урынның расланган урнаштыру урынына туры килмәве;

5.1.8. хужалык итүче субъектның законда билгеләнгән тәртиптә үз эшчәнлеген туктатуы;

5.1.9. гамәлдәге законнарда каралган башка очраklar;

5.2. Шартнамә вакытыннан алда туктатылган очракта, Вәкаләтле орган, аны өзүнең күздә тотылган датасына кадәр 30 (утыз) календарь көн кала, хужалык итүче субъектка тиешле хәбәрнамә жиберә.

5.4. Вәкаләтле орган инициативасы белән шартнамә вакытыннан алда туктатылган очракта, шартнамә гамәлдән чыккан көннән алып биш көн эчендә хужалык субъекты тарафыннан НТО сүтелергә тиеш, шул ук вакытта хужалык субъектына тотылган чыгымнар компенсацияләнми.

5.5. Хужалык итүче субъект Вәкаләтле орган адресына эшчәнлеген туктату турында тиешле гариза биргән очракта шартнамәнең гамәлдә булуы берьяклы тәртиптә вакытыннан алда туктатыла.

Шул ук вакытта НТОны демонтажлау хужалык итүче субъект тарафыннан биш эш көне эчендә мөстәкыйль рәвештә башкарыла; хужалык итүче субъектка тотылган чыгымнар компенсацияләнми.

VI. НТОны сүтү тәртибе

6.1. НТО хужалык итүче субъект тарафыннан НТО урнаштыруга шартнамә (жир кишәрлеген арендау шартнамәсе) гамәлдә булу срогы тәмамланганнан соң 5 (биш) эш көне эчендә яисә НТО урнаштыруга шартнамә (жир кишәрлеген арендау шартнамәсе) гамәлдә булу срогыннан алдан туктатылганда, мәжбүри сүтелергә тиеш.

6.2. Хужалык итүче субъект НТО урнаштыруга шартнамәнең (жир кишәрлеген арендау шартнамәсенә) гамәлдә булу срогы тәмамлангач яисә НТО урнаштыруга шартнамәнең (жир кишәрлеген арендау шартнамәсенә) гамәлдә булуы вакытыннан алда туктатылганда НТО демонтажы ирекле рәвештә үтәлмәгән очракта, Вәкаләтле орган Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Советының 2017 елның 17 июлендәге 155 номерлы карары белән расланган Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы территориясендә үз белдеге белән урнаштырылган һәм (яисә) законсыз куелган күчәмле мөлкәт объектларын ачыклау һәм демонтажлау тәртибе нигезендә, аны мәжбүри демонтажлауны гамәлгә ашыра.

VII. Йомгаклау һәм күчмә нигезләмәләр

7.1. Аларны урнаштыру өчен рәхсәт документлары әлегә схема расланганчы һәм аңа үзгәрешләр керткәнче бирелгән стационар булмаган сәүдә объектларын урнаштыру схемасын раслау, аңа үзгәрешләр кертү стационар булмаган сәүдә объектларын урнаштыру урыннарын яңадан карау өчен нигез була алмый.

7.2. Әлегә нигезләмә Биектау муниципаль районы территориясендә стационар булмаган сәүдә объектларын урнаштыру схемасын раслау турында муниципаль норматив хокукый акт үз көченә кәргән көннән соң әлегә нигезләмә раслаганнан соң беренче тапкыр кулланылырга тиеш.